

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Rugpjūtis - August 17, 1966

Nr. 87

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PRIEKINIS GYNIMAS

Kaip prie Vakarų Vokietijos sienos sulaikyti sovietus be karių ir atominės bombos?

Š.m. liepos 1 d. Prancūzijai pasitraukus iš NATO karinės organizacijos, iš savo vietos turėjo pasitraukti ir svarbiausio ruožo Europos vidurio -- NATO vadas, jų generolas Jean Crepin. Jo vieton paskirtas 59 metų vokiečių generolas su labai ilgą pavardę: Johann Adolf Lothar Werner Friedrich-Wilhelm William Walter Dandolo Graf von Kielmansegg, savo draugų sutrumpintai Kilian vadinamas.

Jo uždavinys yra vienas iš sunkiausių kada nors atitekusio karo vadui: kaip sulaikyti sovietus eventualaus jų puolimo atveju galimai arčiau Vakarų Vokietijos rytinės sienos?

NATO tvėrimosi pradžioje -- dar gen. Eisenhowerio vadovybėje -- tam atvejui buvo numatytas kariškai logiškesnis planas. Vakarietių pajėgos stabdymui kautynėm traukiasi už Rheino ir tik čia bandytų atsilaikyti. Bet tai reikštų beveik visos Vo-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kietijos teritorijos atidavimą, todėl, kai buvo nutarta, kad be vokiečių NATO neturi prasmės ir kad jų talka būtina reikalinga, reikėjo karinius planus pertvarkyti taip, kad jie patiktų ir vokiečiams. Nuo to laiko buvo priimta vadinama 'priekinio gynimo' doktrina. Pagal ją NATO turi laikyti V. Vokietijoje tiek daug kariuomenės, kad jos užtektų bet kokiam sovietų puolimui atremti. Savaiame aišku, kad ir šiuo atveju sunku būtų sulaikyti sovietus tiesiog prie sienos. Geografinės sąlygos kai kur reikalautų pasitraukti tarp 30 ir 70 km nuo sienos. Tačiau nepaisant tokio laikino pasitraukimo pagal planą, numatytą kautynėm baigiantis, vėl kontroliuoti svarbiausias krašto dalis.

Tą generolas Kilian galėtų padaryti su jo žinioj numatytom 30 divizijų. Iš tikro jis komanduoja tik 23. Tas skaičius dar daugiau sumažės ne

tik dėl prancūzų pasitraukimo, bet ir galimo bei numatomo britų Rheino armijos sumažinimo ir nuolatinio, amerikiečių 7-tos armijos 'šukavimmo', per kurį daugiausiai patyrę kariai atšaukiami Vietnaman ar namo naujokų apmokymui. Amerikos senate girdisi balsų, kad Vokietijos gynimui užtektų tik vienos ar dviejų 'simbolinių' divizijų.

'Simbolinės' igulos gal ir turėtų prasmės, jei sovietams pradėjus pulsti, tuojau būtų pradėtas totalinis atominis karas, tačiau tokios galimybės Washingtonas kiek prisi-bijo ir norėtų, kad ir ginkluotam susirėmimui prasidėjus visų pirma būtų kovojama konvencionaliais ginklais ir tokio būdu davus laiko priešui apsivalvoti, o atsidūrus prieš totalinio karo alternatyvą -- liautis.

Gyvenimo praktika moko, kad karo galima išvengti tik jam pasiruošus, ir kad silpnumas ar tai Europoje, ar Korėjoje ar Vietname, agresorius tik paskatina.

Iš kitos pusės Londone, Paryžiuje ir Washingtone šiandien nelaukiama sovietų agresijos Europoje. Pagal de Gaulle, karo pavojus dabar yra nusikėlęs į Aziją ir todėl Europoje iš viso nereikalinga jokia integruota karinė pajėga. Bet, dėl viso pikto, vienoje iš savo kalbų yra pareiškęs: "Nous restons les allies de nos allies" -- kas reikštų, kad 'mes pasilieiname savo sąjungininkų sąjungininkais.' Ir jei prancūzų kariuomenė pasilieka Vokietijoje, nors ir ne NATO štabo žinioje, sunku įsivaizduoti, kad jie liktų neutralūs sovietų užpuolimo atveju.

(Nukelta 1 2 psl.)

Šiluvos Marijos koplyčios Washingtono didysis altorius, išpildytas skulptoriaus V. Kašubos. Kaip žinoma koplyčia bus šventinama rugsėjo 3 d. ir į šias iškilmes iš įvairių vietovių žada suvažiuoti daug lietuvių. Rugsėjo 4 d. įvyks koplyčios dedikavimas - procesija.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

IKI ŠIOL buvome įpratę girdėti, kad visus išradimus padarę rusai. Taip bent tvirtindavo jų didžioji enciklopedija. Ten rašoma, kad jie išrado viską, net ir atominę bombą. Esą jų mokslininkai daug anksčiau už vakariečius mokėję suskaldyti atomą, tik... sovietinė vyriausybė, vadovaudamasi žmoniškumo jausmu ir norėdama išgelbėti žmoniją nuo atominio karo baisių, nesistengė išvystyti atominės bombos gamybos. Tik amerikiečiams panaudojus atominę bombą Hiroshimoje, rusai buvę priversti pradėti savo atominės bombos gamybą...

Su tuo melu nesutinka kinei komunistai ir sako, kad jie daug anksčiau už rusus mokėję suskaldyti atomą...

Ir taip tarp rusų ir kinų, kaip tarp vaikų, vyksta varžybos, kas pirmas išrado. Į jas mažai kreipiamas dėmesio vakaruose, bet neišvysčiusiuose kraštuose Afrikoje ir Azijoje tokia propaganda duoda vaisių.

Vakaruose seniai visiems buvo žinoma, kad dviratį išrado prancūzas Micheaud, o automobilį vokiečiai Benz, kad psichoanalizės tėvas yra Freud. Bet rusai savo enciklopedijoje aiškina, jog 50 metų anksčiau negu Micheaud sugalvojo dviratį, būtent 1801 m., neturtin-gas Sibiro kaimietis parašęs carui petiją ir neturėdamas kelionei pinigų, pasigamino dviratį, su kuriuo nukeliavo 4000 mylių. Tačiau caristinis režimas, bijodamas prarasti monopolį progresui jei dviratis būtų masiškai gaminamas, sukludė išvystyti išradimą. Jį pasivogęs tūlas prancūzas turistai...

Kinai juokiasi iš tokio sovietų enciklopedijos aiškinimo, nes jau 1800 m. vienas kinas rikša turėjo dviratį su varomą motoru... o dviratis Kinijoje buvęs išrastas mandarino Tan Ming Cheno jau 1739 metais. Jis buvo varomas pedalais ir grandine. Bet tuometinis Kinijos imperatorius uždraudė masiškai gaminti, kad neatėmus rikšoms darbo. Tad dabar aišku, kas iš kinų pavogė išradimą!

Pagal sovietų enciklopediją automobilį išrado rusas Vlačas Protopopov 1756 m., tai yra šimtmečiu anksčiau už vokiečių Benzą. Protopopov turėjo įtaisę garu varomą motorą ir nuvažiavo 50 mylių. Bet caro valdžia apšaukė jį bepročiu, bendradarbiaujantį su šetonu, ir jis mirė kalėjime.

Tai melas! -- šaukia kinei. Automobilį išrado Kontono spaustuvininkas Wu Lin Teh jau 1711 m. Jis turėjo įtaisę gazogeninį motorą, su kuriuo nuvažiavo 7 mylias. Bet jo išradimas irgi buvo "užmirštas", rikšoms protestuojant.

Maskva su Pekinu ginčijasi ir dėl psichoanalizės. Rusai tvirtina atradę modernią psichoanalizę ir "smegenų plovimą" beveik šimtmečiu anksčiau už Freudą. Kad tikrasis psichoanalizės tėvas yra Grigor Morsov. Kinai aiškina, kad jau XII amžiuje Kinijoje buvo praktikuojama psichoanalizė ir tik po mongolų invazijos ji buvo užmiršta.

Įdomu, kada Maskva su Pekinu pradės ginčą, kas išrado Marksą?

TAURAGEJE pradžios mokyklos mokytoja aiškina vaikams: -- Jauskitės laimingi gyvendami komunistiniame krašte, Amerikoje yra milijonai žmonių, kurie norėtų būti jūsų vietoje... -- Drauge mokytoja, ar negalėtumėt man duoti kurio nors jų adresa? -- paprašė Jonukas. (vg)

VLIKO VALDYBA POSĖDŽIAVO

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos posėdyje rugpjūčio 9 dieną, drauge su ligšioliniais valdybos nariais (V. Sidzikauskas, S. Lušiu, B. Nemicku, J. Audėnu ir B. Bieliuku), dalyvavo ir naujieji nariai, -- A. Budreckis ir A. Vedeckas. Be to, šiame posėdyje dalyvavo

Lietuvos atstovybės Vatikane sekretorius S. Lorzaitis, jr., ir Tautos Fondo valdybos atstovas A. Ošlapas.

Valdybai buvo pateiktas Vliko pirmininko V. Sidzikausko pranešimas apie praėjusios Pavergtų Tautų Savaitės eigą ir apie Jaunimo Kongreso delegacijos lankymąsi

Valstybės Departamente, kur Vliko pirmininkas buvo delegacijos palydovas ir pristatytas. Vliko gen. sekretorius J. Audėnas pateikė pranešimą apie Vliko sąmatos vykdymą šių metų pirmajame pusmetyje. Toliau buvo išsamiai ap-svarstytas ir įvertintas Jaunimo Kongreso poveikis veikloje dėl Lietuvos laisvės.

Nutarta pavesti naujiems Vliko valdybos nariams tam tikras specialias pareigas: A. Budreckiui -- ryšiai su Amerikos visuomene ir tarptautiniais jaunimo sambūriais, A. Vedeckui -- Lietuvos martyrologija (dokumentinės medžiagos rinkimas apie okupantų Lietuvoje padarytus gyventojų žudymo, kankinimo bei persekiojimo veiksmus).

Akivaizdų ryškus ispanų kalba leidžiamų Eltos biuletenių populiarėjimo Lotynų Amerikoje, nutarta šiemet išleisti dar dvi tokių biuletenių laidas. Vienai laidai lėšas pažadėjo Venesuelos Lietuvių Bendruomenė.

(ELTA)

Be žodžių...

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

STOVYKLAUJAME

Mokslo siekiąs žmogus tobulėja ir bręstane vien tik mokyklos suole. Nors formalusis mokslo siekimas ir laikomas civilizacijos pažangos pagrindu, bet išsimokslinęs žmogus privalo būti ir visuomeniškai subrendęs. Mokykloje dauginami žinojimo ir žmogaus tobulėjimo daigai. Tinkamas tų daigų išauginimas, subrandinimas pilnos asmenybės rėmuose daugeliu atvejų vyksta ir už mokyklos ribų.

Artėja metas, kada būsimieji astronautai, inžinieriai, mokslininkai, medikai, pramonės ir prekybos žinovai, meno kūrėjai vėl rinksis į savo mokyklas. Jie rinksis ten užsibrėžtam tikslui siekti, tikslui gyvenimo sąlygų padidiotumui. Bet žmogaus gyvenime tikslas, jei ne susiaurintas į plonus specialybės rėmus, reikalauja kai ko daugiau, ko nors kilnesnio, nors tai būtų ir "sveika siela sveikame kūne".

Lietuviškasis jaunimas šios vasaros atostogas praleido gana prasmingai. Be kasmet kartojamų ir jau "tradicija" virtusių stovyklų, buvo ir Jaunimo Kongreso proga surengtas iš viso pasaulio šalių atvykusių jaunimo atstovų sąskrydis Dainavoje. Neatsižvelgiant į visus komentarus pokalbiuose ir spaudoje, jaunimo atstovų bendra nuomonė -- daugiausia laimėta tame sąskrydyje. Laimėta ne mase, ne demonstracijomis, ne pokyliais ir prakalbomis, bet laimėta artimesniu, intymesniu susidraugavimu, nuomonių pasikeitimu, pasiūrytų įvairiais klausimais suderinimu ir t.t. Bent jau ten buvusių nuomone, stovykla Dainavoj buvo vienu iš prasmingiausių ir visam tikslui daugiausia pasitarnavusių Jaunimo Kongreso parengimų.

Stovyklavimo metas daug kam pasibaigė. Daugelis jaunimo išskautų, ateitininkų ir kt. organizacijų eilių jau dalinasi išpūdžiais, nauja patirtim ir naujomis viltimis. Dar ateina eilė metinei neolituanų stovyklai, kuri bus nuo rugpiūčio 27 iki rugsėjo 5 dienos Christiana Lodge, Linkų vasarvietėje.

Stovykla, kaip stovykla, bet pati organizacija, tai stovyklai besiruošianti, vėta dėmesio dėl kelios priežasčių. Pirmiausia, tai studentų organizacija, radusi darnų ir išmintingą spren-

dimą kartų santykiams spręsti. Tai viena iš ne daugelio organizacijų randanti glaudų, prasmingą ir tikslingą kelią į bendrą tikslą, nežūrint kurio amžiaus tos organizacijos narys bebūtų. Ne amžiuje, ne išvaizdoje, ne profesijoje ar gyvenimo patirtyje akcentuojama veikla, bet visų jėgų derinyje. Tai būdinga neolituanams, nes savo tiksluose ir siekiuose jie nepasensta ir savo veiklos prasmės nenustoja. Nesivaikant "aktualių", jie lieka ištikimais lietuvių patriotais, neatsižvelgiant į gyvenimo aplinkybes, į besikeičiantį narių amžių.

Jaunoji karta šiandien vadovauja organizacijai, kurios amžius artėja prie 45 metų sukakties. Bet toje organizacijoje, Korpl! Neo-Lithuania, randa vietos pasireikšti jos steigėjai, Lietuvoje mokslus baigę filistrai, išeivijoje augę, brendę ir tebebręstą jaunolui. Tai Vaizganto, korporacijos Garbės Nario, išpranašauta grandis, nenutrūkstanti amžių, didesnių sukrėtimų ir dabartinio gyvenimo reikalavimų bėgyje.

Grįžtant gi vėl prie artėjančios stovyklos, Korpl! Neo-Lithuania valdyba savo laiške visiems nariams teisingai pastebi, kad "tai yra korporacijos mokykla ir stiprinimasis ideologijoje". Kad ir trumpo laiko kotarpio mokykla ir ne vienintelė tai priemonė "stiprintis ideologijoje", bet esamos sąlygose tai būtina ir labai naudinga.

Ne visi nariai turės galimybių taja mokykla pasinaudoti. Bet stovykloje dalyvaujantiems tai bus dar viena proga arčiau pabendrauti, mintimis pasidalinti, nelygiamis išlyginti, jeitokių būtų. Jei iš tokių stovyklų nebūtų naudos, jos nebūtų ir ruošiamos.

Negalį asmeniškai stovykloje dalyvauti yra raginami prisidėti bent paroma, įgalinančia studijuojančiam jaunimui -- korporacijos aktyviems nariams -- taproga pasinaudoti. Tai vienkartinė metinė auka Korpl! Neo-Lithuania Stovyklos ir Klestėjimo Fondui.

Jaunimo Metų proga visų neolituanų, galinčių ar negalinčių stovykloje dalyvauti, pareiga jungtis be išimties savo gausaus patriotinio prieauglio auklėjimosi paramai. Vieni kviečiami paskai-

Daug kam dešrelės su kopūstais Dainavos mergaičių stovykloje atrodė skanesnės negu namuose pa-ruoštos...

J. Garlos nuotrauka

Jaunimo Kongreso atgarsiai

EMILIA ČEKIENĖ

Nei vienas kongresas ar seimas, joks didesnis organizacinis įvykis neišvengia klaidų, kurių nesugebėjo išvengti nei ką tik praėjęs mūsų jaunimo kongresas. Per lietuviškas radijo valandas girdime ir spaudos puslapiuose skaitome apie kongreso vadovų padarytas klaidas. Darbininkas š.m. liepos 20 d. išvardina eilę didesnių kongreso rengėjų padarytų klaidų ypač santykiuose su svetimų valstybių reprezentantais ir aiškiai nurodo jų žalą lietuvių reikalams.

Kritišką žodį rengėjams taria ir Draugas liepos 23 d. literatūrinio priedo kartinėje parašė:

"Prieš kongresinėje jaunimo ir senimo konversacijoje buvo galima jausti jaunimo tam tikrą gana kritišką nuomonę apie senimo "nusiipolitikavimą", net ir nesugebėjimą ko nors reikšmingo suorganizuoti. Jaunimo organizuojamas kongresas turėjo parodyti, kaip reikia viską kitaip, naujai ir kūrybingai įvykdyti. Ar viltys pasitvirtino? Tik dalinai. Ir jaunimo organizuojamas kongresas lygiai tiek pat "nusiipolitikavo" (tarant šį žodį be jokios piktybinės prasmės)..."

Be pagrindo kritikuoti yra daug lengviau nei pačiam dirbti. Apie jaunimo kongresą įvairi kritika reiškiasi jau visais mėnuo.

"Visas kongresas, sakytume, lyg sąmoningai kažkokios negeros rankos valdomas, stengėsi atjungti kultūrą ir kultūrinius nuo kongreso darbų eigos ir pačios suvažiavimo istorijos", skaitėme Drauge liepos 16 d. nuomonių ir pastabų skyryje A. Kairio priekaištą kongreso rengėjams, nors ir nepataikiusį į taikinį.

Savo ilgą laišką jis apkaltina rengėjų daugiausia dėl kongrese pamiršto lietuvių kultūros kėlimo, dėl nesupajindinimo iš viso laisvojo pasaulio suvažiavusio jaunimo su mūsų kultūrininkais ir aplamai lietuvių kultūra.

Visi čia minėti kritiškai ir neigiami pareiškimai nėra be pagrindo. Šito pasigiedo ir tolimieji svečiai, kurių dauguma suvažiavo iš anksto pasiruošę manydami, jog čia teks diskutuoti įvairiais lietuvių tautos gyvybiniais klausimais, tačiau nusi-vylė. Visa eilė kongreso dalyvių pokalbiuose ir per New Yorko "Laisvės Žiburių" radijo valandą pareiškė, kad kongrese geriausiai buvo suorganizuoti tik-tai šokliai.

tas skaityti, kiti atvykti ir aktualiaisiais klausimais diskutuoti, kiti nors pabūvoti jaunatviškos stovyklos aplinkoj. Kaip bebūtų, bet šios ideologinės organizacijos nariai, be jokios išimties, savo solidarumui įrodyti ras vėl gerą, naudingą ir prasmingą progą.

A. Kairys tą kongresą matė vien politinį, o Janulis Draugo 8-tos dienos liepos mėn. numerį prie jaunimo kongreso nepasisekimo priskyrė Amerikos Lietuvių Tarybos nepripažinimą, kuri nebuvo nei paminėta, nei jos atstovas pagerbtas, nežinrint, kad kongresas vyko politinio atspalvio ženkle ir ši Lietuvos laisvinimo institucija yra viena iš seniausių JAV-se ir jos gilių pėdsakų iš mūsų istorijos niekas nebeišbrauks, nors ir ne visi ALT veikėjai ir ne visiems patinka.

Jei kongreso rengėjai tai sąmoningai ignoravo, tenka labai apgailestauti. Ne mažiau apgailestautinas kongrese įvykęs faktas -- jaunimo nepagrįsta neapkykta seniesiems veikėjams, išsiliejęsi dr. L. Sabalimo lūpomis, mūsų spaudos, matyt, kaip nutolusią nuo tikrovės plačiau nekomentuotą. Tik A. Kairys tam pačiame rašinyje trumpai paminėjo, kad jis kvietė neklausyti vyresniosios kartos, nes esą, jie vadovauja laisvinimo veiksmams jau 20 metų Lietuvos jaunėsių ir t.t.

Gal ir gerai, kad spauda neskyrė dėmesio, bet iš kitos pusės tokia neapykantai išlyginti ši klausimą reiktų gerai išdiskutuoti.

Skaudu, kada mūsų jaunimas tiek pagarbos tereikška savotėms, globėjams ir visiems bežengiantiems į gyvenimo saulėlydį su giliu organizacinio darbo patyrimu, su nemažesniu mokslo diplomais, kaip ir jie, mūsų jaunėsių ir t.t.

Mes dar tikimės, kad ir jie savo dalį tautai atiduos, o jau šito, tai būtina teks pasimokyti iš vyresniųjų ir pačių mūsų senųjų ateivių, kurie atvykę į šį kraštą, per ugnį ir vandenį dabartinį akademinį jaunimą, patys ne pagal savo mokslo laipsnius, nemokėdami kalbos skutubiai nuėjo dirbti sunkaus darbo, nes reikėjo dabartinį jaunimą įkelti į mokslo laipsnius, kaip ir jie, mūsų jaunėsių ir t.t.

Labai apgailestina, kad kongreso rengėjai visiškai pamiršo ir kitą didžią reikšmingą, didelį vaidmenį suvaidinusią JAV išėlyvos lietuvių šalpos organizaciją -- BALFą, kurios nei ten dalyvavusio pirmininko nepastebėjo ir nei vardo nepriminė laisvojo pasaulio jaunimui. O juk ši organizacija ir šiandien savo darbą tęsia, lygiai kaip ir prieš dvidešimt metų ir jos tęstinumui reikalinga jaunųjų jėgų. BALFas, tai nėra koks parapijinis klubas, jos metinės apyskaitos sudaro šimtą tūkstančių dolerių ir jos ligi šiol taip gi surenkamos iš vyresniosios kartos. Jaunimo kongresas ir buvo didelė proga supažindinti

viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą su jos tikslais. Jaunoji karta turi žinoti, kad BALFas įvairiais būdais virš dvidešimt metų šelpė ir tebešelpia viso pasaulio vargan patekusius lietuvių net ir į Sibirą išstremtuosius. Šelpė ir tuos dabartinius mūsų akademikus, tremties stovyklose gyvenusius ir jų tėvus. Šelpia mokslus einančių jaunimą, švietimo institucijas, šelpia ligonius ir našlaičius.

Su šia org-ja mūsų jaunimą riša ir tai, kad per ją laisvąjį pasaulį pasiekė į Sibirą išstremtųjų jaunų mergaičių pagalbos šauksmas, surašytas maldaknygės vardu, kuri BALFo reikavę vedėjo kun. L. Jankaus rūpesčiu išleista ir išversta į keltą kalbą. Jaunimo kongrese šis įvykis trumpai pristatytas būtų užmezgęs tamprų ryšį tarp pavergto, kenčiančio lietuvių jaunimo ir prabangoj gyvenančio laisvame pasaulyje.

Džiaugiamės, kad vis dėl to jau atsiranda iš jaunimo tarpo iškilnesnių asmenų. Jie organizavo lapk. 13 d. manifestaciją. Tūkstančiai senimo žygiavo rikluotėje ir 65 tūkstančius dolerių sudėjo jaunųjų pastangoms remti. Šiomet jaunimas ėmė organizuoti savo kongresą, vyresnieji čia vėl sudėjo virš 50 tūkstančių, apmokėjo keliones iš tolimų kraštų atvykstantiems jauniems atstovams, kad jie čia atvykę susipažinę su lietuvių tautos gyvybiniais reikalais, grįžę namo po visus kraštus skleistų, ką kongrese girdėjo, ką sutarė viso pasaulio lietuvių visais klausimais.

Vyresnieji priėmė atvykusius svečius į savo namus ir nuodirdžiai globojo, ką teko išgirsti iš pačių svečių. Vyresnieji kartais iš savo kuklių pajamų sudarytų fondų parėmė ne vieną jaunųjų besiekančių mokslo. Per 20 su viršum metų tas jaunimas užaugo, subrendo, jų pajamos daug aukščiau prašoko už savo globėjų, bet lietuviškiems reikalams jų kišenės daugumoje liko uždaros. Net ir jų pačių iniciatyva ruošiamoms šventėms materialinis svoris tenka seniesiems. Jeigu jaunieji vyresniųjų pavyzdžiu pasektų, lietuvių kultūra išeivijoje klestėtų ir Lietuva prisikeltų.

Nors eilė jaunųjų daktarų kongreso politiniam simpozijum kritikavo senųjų politinę veiklą, įrodinėdami, kad tos pastangos neturėjo ir neturi reikšmės, bet savo planą neatskleidė. Jų kalbas newyorkiečiai turi progos išgirsti užrekorduotas per "Laisvės Žiburių" radijo.

Kiek tos mūsų pastangos buvo ar bus naudingos, tai kita tema, bet išvadoje teisingai liepos 23 d. Draugas rašė:

"Nei mūsų jaunimas, nei senimas nėra kokie antžmogiai, kad viską sugebėtų padaryti tobulai. Stebuklų galios nei vieni nei kiti neturime, o vieni iš kitų daug ko galime pasimokyti ir pasiskolinti, dar geriau -- siekti to paties tikslo bendromis jėgomis, kurios reprezentuoti ne vien tik atskirų kartų, bet ir visos lietuviškosios visuomenės pastangas ir jų re-

LAIŠKAI

LITVA TAI KRYVIJA

ARBA BELARUS...

Lietuviai -- tai "Žamoje'o" Didž. Lietuvos Kunigaikštija -- tai grynai slavų, gudų-kryvičių valstybė. Tokią pažiūrą skelbia V. Panucevič tik ką, liepos mėn. iš spaudos pasirodžiusiam gudų tautos istorijos pirmame tome. Knyga pavadinta: Z Gistoryi Belarusi abo Kryvičėny-Lityvi. Paskubomis susipažinęs su turiniu, nedelsdamas pranešu apie tokios knygos pasirodymą mūsų visuomenei. O ypatingai mūsų istorikams, žurnalistams, archeologams, etnografams, kalbininkams, antropologams, na ir politiniams veiksmams. Knyga liečia mūsų tautos dabartį ir ilgą mūsų praeitį Didž. Liet. Kunigaikštijos laikais. Gi gūdai -- nuo amžių buvo mūsų namiškiai, o dabar jie jau mus supa kaimynai. Autorius gerokai polemizuoja, ginčija mūsų, vokiečių mokslinei pažiūrai; kovoja su carų ir sovietų Maskvos tautine politika. Knyga įdomi: daug originalių minčių.

Gaunama pas autorių. Adresas: Vl. Panucevič, 2042 W. St. Paul Ave., Chicago, Ill. 60647 USA. Kol dar nebuvo pasirodžiusi, prieš pusmetį mokėjau 4 dol. Puslapių 368, kieti viršeliai. Rašyta rašomąja mašinėle, rusiškais rašmenimis. Citatos -- originalia kalba. Minimi ir mūsų autoriai. Naujais neužtikau. Ilustracijos ir žemėlapiukštis (vienam puslapy nuo Akermano-Koščibėjo iki Viipuri-Korelps-Onegos). Smulkiu skaitytas numanyti galės iš žemiau paduodamo turinio

I. VARDAI POLITINIŲ INTERESŲ TARNYBOJE. Kas tai yra RUSE. RUSE tikybinės prasmės atžvilgiu, RUSE ir varigai. Kryvičiai ir Lietuva. Lietuva ir Rusė: baltofilų įrodymai. Lietuvos slavizmo istoriniai įrodymai. Baltoji Rusė, Baltarusė - Pskovas - Naugardas-Maskva. Šis vardas perstumiamas į mūsų (gudų, S.D.) žemes. Tikybinės sąvokos žodžių belaruski, belarusas, belarusas koe pismo. Caro tituliattros pirmosios pastangos įtvirtinti vardą Belaja Rus. Katrė II-oji įtvirtina vardą Belaja Rus Padniepriui. Likimas vardu Litva, Belarus mūsų (gudų, S.D.) žemes Maskvai pagrobęs (zachopnictvo). Caras neva uždraudžia vardą "beloruskija gubernija (zaborona). Carų politika ir "mokslas" Didž. Lietuvos kunigijos ir gudų tautos atžvilgiu. Mūsų šaliai (gudai, S.D.) priima vardą BELARUS (pereimati niki). Vardų KRYVIČIAI, LITVA platintojai (pašyrialniki).

II. ARCHEOLOGIJOS IR ANTROPOLOGIJOS PALIUDIJIMAI. Užginęs pastabas apie literatūrą. Apledėjimai (ledaviki) ir pradžia žmonių gyvenimo Gudijoje. Mezolitas. Neolitas. VENAI ir venų kultūra. Kalbų ir tautų atsiradimo problema. Pėdsakai seniausios žmonių kalbos Europoje. Antas kalbiniai-kultūrinis ciklas. Kromanionų kalba. Gotai, getai. Venai ir jų kalba. Jotviai ir gotai. Penktoji kalbiniai - kultūrinė grupė. BRONZOS PRA-DŽIA. Kovos kirvių ir virvėnės keramikos pradžia. Peliazgai. Brūkšninės keramikos problema. Etruskų problema. Duobėti kurganai Gudijoje. Baigiamieji apibendrinimai.

Prof. St. Dirmantas
Chicago

zultatus lygiai ir jaunimo kongresuos ir dainų šventėse ir kitokios neeilinėse progose."

M & F HELP WANTED

LABORATORY TECHNOLOGIST
male or female, 60-65, general hospital, north central Michigan city 8000. Salary open. Good benefits and Retirement plan. Contact Administrator, Community Hospital, Big Rapids, Michigan 49307.

Šiluvos Marijos koplyčios Washingtone dešionioji siena išpildyta dail. V.K. Jonyno.

LRKSA SEIMAS PITTSBURGHE

Liepos 31 d., Pittsburghe, Šv. Kazimiero liet. parapijos bažnyčioje Šv. Mišiomis pradėtas 63-sis Lietuvių R.K. Susivienijimo seimas, Šv. Mišias atnaušavo prel. J. Baltusevičius, Susivienijimo dvasios vadas, Pamokslą pasakė vyskupas V. Brizgys, primindamas, kad LRKSA savo 80 metų veiklos bėgyje didelę vagą išvarė lietuviybės ir tikėjimo stiprinimui ir ragino vieningai ir broliškai veikti organizacijos labui ir ateityje.

12 v. Šv. Kazimiero liet. parapijos salėje įvyko pusryčiai delegatams ir svečiams. Popusryčių, seimo rengimo komitetui vadovaujant, delegatai bei svečiai buvo išvežti autobusu į

Pittsburgho Universiteto rūmus apžiūrėti lietuviškojo kambario.

3 v. p.p. visi nuvykome į Šv. Pranciškaus mergaičių akademiją, kuriai labai gražiai vadovauja lietuvis seselės Prancišketės. Gražiai įrengta sodyba, naujai remontuojama akademija ir tvarkingai prižiūrimi rūmai sužavėjo besilankančius.

5 v. p.p. visi išvykome į Susivienijimo surengtą gegužinę Lietuvių Ūkio Klubę (Lithuanian Country Club). Gražus jaunimo būrys pašoko tautinius šokius. Tai "Neries" tautinių šokių grupė vadovaujama jaunos ir energingos Aldonos Grinienės. Jaunimui žavėjosi atsilankę vysk. V. Brizgys, PLB pirm. J. Bach-

nas, Susivienijimo pirm. L. Šimutis, ALT pirm. inž. A. Rudis ir kt.

Jubiliejinį 80 metų 63-įjį seimą Hiltono viešbutyje atidarė Seimo rengimo komiteto pirm. V. Yucius, pasveikindamas Seimo delegatus ir svečius ir pakviesdamas LRKSA prezidentą L. Šimutį vadovauti seimui.

Mandatų komisija pranešė, kad Seime dalyvauja 74 delegatai.

Seimą sveikino PLB pirm. J. Bachūnas, padėkojęs už finansinę paramą Jaunimo Kongresui ir palinkėjęs Susivienijimui geros sėkmės.

SLA pirm. Dargis sveikino LRKSA, kaip vieną stipriausių apdraudos organizacijų, primenant, kad kūrėjai kūrė šią organizaciją vieni kitiems padėti, vėliau kitiems ašaras nušluostyti ir padėti atsikurti pavergtai tėvynei Lietuvai.

Žodžiu sveikino: ALT pirm. inž. A. Rudis, LB Centro vald. vicepirmininkė M. Rudienė, prel. Albavičius.

Raštu sveikino: popiežius Paulius VI, Lietuvos atst. J. Kajokas ir kt.

Seimo prezidentumą sudarė: pirmininkas prof. A. Vasaitis, vicepirm. M. Rudienė, sekretorius M. Zujus ir sekretoriaus pad. A. Poškienė.

Rugpjūčio 1 d. 7 v.v. Hilton viešbutyje įvyko banketas, kuriame dalyvavo per 150 asmenų. Meninę programą išpildė "Neries" tautinių šokių grupė.

Iššėmus Seimo posėdžių dienotvarkę Susivienijimo prezidentu išrinktas Leonardas Šimutis, viceprez. adv. Tomas Mack, sekretorium V. Kvetkus, išdėstininku L. Donarovičienė, dvasios vadu prel. J. Baltusevičius. Išdė globėjais: V. Yucius ir Abromaitis. Kvotėjas dr. Valibus. Direktoriai: dr. Šimaitis, Lauč-

ka ir Katilius, Labdarybės Komisija: Poškienė, Srupšienė ir Gilbert, Teismo komisija: Garlauskas, Rubinas ir Kisielius. Jaunimo komisija: Vainius, Macijauskienė ir Gilis. Statuto komisija: P. Jakubka, P. Montvila ir V. Vitkus.

Sekantį 64-įjį LRKA Susivienijimo Seimą nutarta sušaukti Waterbury, Conn.

PASKIRSTYTOS DOVANOS

Dainavos stovyklos dovanų paskirstyme liepos 31 d. Dainavoje burtų keliu laimėjo:

N. 24125 B - Oldsmobile -- 1966 metų.

N. 25032 E - TV setą.

N. 24618 B - dailininko A. Galdiko paveikslą.

N. 35847 D - dailininko J. Bagdono paveikslą.

N. 31704 A - dailininko P. Jurkaus paveikslą.

N. 34505 D - dailininko M. Ivanausko paveikslą.

N. 6056 B - p. U. Astrienės kūriny (dovana - p. M. Lenkauskienės)

N. 16429 A - dailininko kun. P. Dz. egoraičio paveikslą.

N. 17545 D - Zenith radio

N. 32951 B - U.S. Savings Bond.

HELP WANTED MALE

WANTED
JOURNEYMEN
OR
EXPERIENCED
TORSION MACHINE
SET UP MEN.
Steady work. Excellent pay. All
fringe benefits.
Call 312 - PR 6-6611

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildomas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradedame BIRŽELIO mėn. 19 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

4

1/2%

We Invite Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.

1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650

HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

PHONE 656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import.	5th — \$5.49
2. Imported Canad. wiskey	5th — \$3.98
3. Coeur de France Cordials	5th — \$2.98
4. Banana Liqueur	5th — \$3.98

5. May Wine — Imported	5th — \$0.98
6. Riccadona Vermouth	5th — \$1.29
7. Christian Brothers Wine	5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

RAUDONASIS TERORAS

ARBA KAS ĮVYKO 1989 METAIS...

(4)

Kitą dieną, kai ji laukė lėktuvo, prie jos prisitartino aukštas liesas eurazietis.

-- Aš esu draugas Leng, Kinijos liaudies respublikos atstovas. Draugas Hu Shih tave išpėjo, kad man pavesta tave prižiūrėti.

Leng iš portfelio ištraukė pasą.

-- Štai tavo popieriai.

Anne paėmė pasą ir po fotografija perskaitė: "Anne Michel, Leng žmona".

Leng stebėjo su ironiška šypsena. Anne norėjo sudraskyti pasą ir atrodo jis laukė to. Jai einant prie keltuvo, Leng pasakė:

-- Draugas Hu Shih prašė tau pasakyti, kad Rovarelli nelikviduotas.

Anne ramiai balsu paklausė:

-- Ką su juo padarė?

-- ICR biuras nutarė jį perauklėti

Anne suprato ką tai reiškia. Už jos paklusnumą, Rovarelliui palikta gyvybė.

Lėktuvas skrido jau visą valandą, bet Anne negalėjo užmigti. Ji paspaudė migtuką "Informacijos" ir išgirdo sausą pranešėjo balsą:

"... policija išblaškė manifestantus, kai tie pagrobė dviejų baltųjų policininkų ginklus ir sudegino automobilį. Šie neramumai buvo sukelti ICR amerikiečių sekcijos, kuriai vadovauja negras Knox Miller, dabar federalinės policijos paieškomas".

-- Jau prasideda, -- pastebėjo Leng

Vakare Anne ir Leng atskrido į Romą. Reikėjo perimti Rovarelli tinklo vadovavimą. Jie ištaisė viešbutyje netoli Kolisėjaus. Norėdama išieiti iš savo kambario. Anne turėjo pereiti Leng kambarį. Jos galvoj tebuvo viena mintis kaip pa-

bėgti ir pasakyti ką ji žino. Bet jautėsi bejėgė spąstuose.

Fatarnautojo ji paprašė laikraščių. Visuose buvo plačiai rašoma apie neramumus Amerikoje.

"... juodųjų rajonai pietinėse valstijose yra policijos izoliuoti. Birminghame du policininkai buvo negrūnuluoti. Harlemono negrai suorganizavo teroristų grupę..."

"... Prezidentas Mackhaller priėmė sovietų ambasadorių Borisą Patičevą ir davė jam supras-ti, kad ICR teroristiniai veiksmai Amerikos teritorijoje galės sukompromituoti gerus santykius su Sovietų Rusija. Amerikos visuomenė nedaro skirtumo tarp Maskvos komunizmo ir Pekino"

"Šį rytą New Yorko dienraštis žinią užvardino: Reds Back Negroes (Negrus remia raudonieji).

Anne apėmė panika. Tą dieną, kai bus sprogdintos pirmosios atominės bombos New Yorke ar San Francisco, kas sukludys Amerikos atominėms raketoms pasiekti Maskvą?

Jai nepatiko Leng veidas. Vien tik į jį pažiūrėjus norėjosi bėgti ir atidengti visam pasauliui kokia yra ruošiamą katastrofa.

Kaž kas pasibeldė į duris Leng atidarė. Pasirodė storas kinietis.

-- Drauge Anne, -- pasakė Leng, -- tu reikalinga apsaugos. Štai Li Sing Jis tave seks visur kur tu eisi.

Li Sing nusilenkė. Po to Leng išėjo nieko nesakydamas.

Li Sing nejudėdamas stebėjo jauną merginą. Reikėjo ką nors pasakyti, kad jis nustotų ją stebėjęs.

-- Ar jūs seniai Romoje?

-- Jau trys metai, drauge.

Jis buvo storas, su dideliu pagurkliu. Anne paklausė ar jam patinka Europoje, kaip jis jaučiasi Romoje. Pagaliau Li Sing atsisėdo. Ji nusiziovavo ir atsiprašiusi nuėjo į savo kambarį. Pro pravaras duris paklausė, ar jis norėtų su ja išgerti stiklą whisky. Taip, jis mielai sutiko. Ji paėmė į vieną ranką stikliukus, o į kitą sunkų gra-

finą ir prisitartino. Li Sing kvailai šypsojosi, Jis atrodė nesuprato, ką Anne ruošiasi daryti. Sunkus grafinas sudužo į jo veidą. Tik silpnas sudejavimas ir Li Sing griuvo ant grindų.

Keletą sekundžių Anne stovėjo nejudėdama, nežinodama kas daryti. Ją pažadino iš minčių telefono skambutis. Tai buvo Leng. Jis telefonavo iš viešbučio halės ir norėjo kalbėti su Li Sing.

-- Jis išėjo, -- pasakė Anne nepagalvoju-si.

Ling suabejojo ir pasakė, kad keliai į viršų.

Anne greit padėjo telefono ragelį. Reikėjo veikti greitai. Ji prisitartino prie mirusio Li Sing ir įkišo ranką į jo švarko kišenių. Čia rado plunksnatotį revolverį, kurio aštri adata žmogų užmuša vietoje. Ji suspaudė rankoje. Į duris pasibeldė. Anne prisitartino.

-- Tai aš, drauge.

Ji atpažino Lengo balsą. Atsklendus duris, jis įėjo vidun ir žengė tiesiai į ją. Staiga ant žemės pamatė nejudantį Li Sing. Tuo metu ji paspaudė plunksnakočio migtuką ir Leng griuvo be garso.

Anne išbėgo pro duris.

Ji pažinojo Romą, bet pirmą kartą ėjo viena miesto gatvėmis. Naktį ji praleido nedideliame viešbutyje prie Šv. Petro aikštės. Kai rytą 8 val. ji išėjo į gatvę, miestas dar tik budo. Ilgą kelio galą ėjo pėsčia, kai prie Kolizėjaus pajuto, kad ją seka. Ji žinojo, kad dabar pasidarė paieškoma visų slaptyjų žvalgybų. Rusai, amerikiečiai, kiniečiai dėl jos lenktyniavo, kurie pirmieji nužudys.

Anne pamatė taxi ir atsėdusi pasakė šoferiui:

-- Į sovietų ambasadą!

Tą patį vakarą Romos laikraščiai paskelbė, kad sovietų ambasadorius Nikolas Balginas staiga apleido Romą, išskrisdamas į Maskvą.

Kartu su juo lėktuve buvo Anne.

(Bus daugiau)

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

KAI SPORTAS ATGIMSTA

Atostogom prasidėjus, kai karščiausiems visuomenės veikėjams nieko kito nebūna, kaip tik atostogauti, Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sporto Sąjunga vėl, ir pačiu laikui, ryžosi kiek paauglėti jaunūmenę ir savo senus ištikimusius partiečius. Iš numirusių vėl netikėtai prisikėlė SPOR-TAS, Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žurnalas, Kęstučio Čerkelio gabiai ir su meile redaguojamas.

Ne rožėm išdėti užsienio lietuvių spaudos keliai, bet sporto spaudai visuomet tenka žengti per erškėčius. Gal ir nebūtų didelė tragedija, jei sporto puslapių bendruose laikraščiuose daugiau pagyvėtų, tačiau sportininkai būtina nori savų žurnalų. Aktyvių sportininkų yra šimtai, o gal jau ir tūkstantį viršyti. Tik jie, matyt, labiau mėgsta sportuoti ir fiziškai auklėtis, bet nelabai skuba savo žurnalą užsisakyti ir jį skaityti, kas sudarytų papildomą dvasinę auklėjimąsi. Jeigu jie tik sportuos, bet savo spaudos neprenumeruos, tai ir vėl iš numirusių prisikėlusiam Sportui po kurio laiko teks ir Kristui, ir dangių nužengti...

Kadaise, žiloje senovėje, labai mėgau ir praktikavau sportą, ypač futbolą, 100 metrų bėgimus, sunkumų kilnojimą ir... ristikines (ta sporto rūšimi versdavau tik per atostogas, kai rungdavomės dėl čempionato su Rozalimo ir Pakruojaus valsčių stipruoliais). Vėliau šios aistros visai, sudilo, ir liko tik smulkios apimties žmogaus kūno organas, kuriuo nuolat ir pasto-

viai tebesportuoju, -- greitai vienintelis mano muskulas, vardu liežuvis.

Tatai mane dar ir jungia su fiziniu auklėjimu bei sporto spauda.

Šiame atgimusio Sporto 16 puslapių numeryje sudėta daug geros medžiagos skaitymui ir aktiai: aktualijų, sporto problemų, skeveldrų, atsiminimų, žynsenų ir nuotraukų - vėliausių ir istorinių, labai senų. Mane, kaip seniai nusportėjusį, labiausiai patraukė mūsų sporto istorija. Ypač Stepo Garbačiausko, įžymaus lietuvių futbolininko, o vėliau konsulo Šveicarijoje, ilgesnio rašinio pradžia apie pirmuosius sporto organizacijų žingsnius nepriklausomoje Lietuvoje nuo 1919 metų.

Tik dabar, po daugelio metų, Garbačiausko atsiminimai atidengė man vieną paslaptį apie Petrą Oleką, populiarių Kauno operos bosą, vėliau operos režisierių ir kurį laiką mano mokytoją. Kai sykį buvau įkliuvęs į Kauno konservatorijos dainavimo klasę, jo žmona balerina Jovaišaitė-Olekienė ten lavino mūsų graciją klasikinioje šokioje, o pats Oleka, operos klasės vedėjas, pradėjo mus supažindinti, kaip dainininkai turi laikytis scenoje ir per spektaklį.

Jau per pirmąją pamoką būsimam marijom Callas ir enrikam Carusam mūsų mokytojas tvirtai pareiškė: - Nemanysit, kad operoje jums užteks tik gražiai dainuoti. Jums dar reikės vaidinti, reikės pergyventi ro-

lę. Tam būtinas platesnis išsilavinimas ir kultūra. Jūsų vaidmuo scenoje bus tuo sėkmingesnis, kiek bus labiau išprususi jūsų dvasinė asmenybė, emocijos ir skonis. Todėl skubėkite lavintis, skaitykite, ko daugiau skaitykit geros literatūros. Ypač skaitykit ir studijuokit Šekspyrą, pirmiausia Šekspyrą ir dar kartą Šekspyrą...

Man, atsiradusiam konservatorijoje tiesiai iš humanitarinio fakulteto su visais jo Šekspyrais, Gėtėm ir Maupassantais, tokie reikalavimai nebuvo labai nuostabūs. Bet aiškiai pastebėjau, kad kitų kolegų, ypač merginų veiduose jie kėlė nusivylimą ir net nerimą. Juk svarbiausia, - kaip galvojo būsimų lakštingalų smegenys, - tai išmokyti dieviškai dainuoti, o visa kita bus pridėta savaime.

Tačiau po tos pamokos mįslė man pasidarė pats Oleka. Pili nas savo amžiaus kontrastų ir prieštaravimų, mėgau tada ir Šekspyrą, ir Marką, ir Benjamino Gigli, ir - futbolą. Bet ranką ant širdies uždėjęs, kažin tik ar nebūčiau turėjęs prišpažinti, kad pačių jautriausių išgyvenimų suteikdavo futbolo rungtynės. Skubėdamas į visas žymesnes, o ypač į kiekvienas tarptautines rungtynes, visada ten matydavau pirmūniniuose žinrovų suoluose tą patį Petrą Oleką, mūsų operos bosą, velniškai į Mefistofelį, aukštą, liekną, gražaus veido juodbruvį, tenvis apsuptą tokių entuziastų, kurie nepasizymėjo rimtimi ir tylumu.

Kaip jam tokią valandą dar galėtų rūpėti Šekspyras? Kada

jis besuranda laiko Šekspyrui nuolat studijuoti ir ką Šekspyras turi bendro su odiniu kamuoliu ar futbolisto "būtais"? - klausdavau save, stebėdamas įkarščio kupinus Olekos pergyvenimus.

O rungtynių žinovas jis būdavo pavyzdingas, nepaprastai aktyvus - visiškai priešinys garsinamam žemaitiško būdo lėtumui ir aplamai lietuviškam liurbiškumui. Jis gyventi išgyvendavo keturiasdešimt keturių kojų kūrybą, o pasitenkinimui pareikšti, paskatinimui sukelti, malonumui išsakyti, priekaištui sustiprinti jo storas bosas laikas nuo laiko sudundėdavo skambiai per visą aikštę, aidu atsiliėpdamas nuo žuolyno iki Mickevičiaus slėnio (jei man leistumė tokia hiperbolė garsui padidinti).

Laiminga buvo ta komanda, katrai Oleka simpatizuodavo. Ji juo ir girdėjo, kaip tartum "visas Kaunas" ją palaiko.

Kartą Petro Olekos karo šūkiai vos vos nesukėlė kruvinų riaušių aikštėje.

Gastoliudama po rytų Europą, Kauną atvyko iš Paryžiaus viena pirmieji prancūzų komanda. Tai buvo stipri, iš tikrųjų futbolo profesionalų vienuolikė, kuriai pasipriešinti lietuviai išstatė savo geriausių Kauno futbolininkų rinktinę. Prisirinko tūkstančiai žinrovų, rungtynės buvo, kaip sakoma, "aukšto lygio", idomos, jautrios, bet kietos, ir pergalės laimė svyravo. Į antro puslaikio pabaigą lietuviai vienu įvarčiu šiaip taip persvėrė kovą savo naudai. Įsijudinę žinrovai šūkavo ir džiūgavo.

Skubėdami dar atsigrębtai, paryžiečiai pradėjo žaisti ne tiek gal žiauriai, kiek klatingai, naudodami visokius profesionaliam geriau žinomus "trikus", prie savo vartų išversdami iškojų mūsų puolikus, perstumdami, net sužeidami. Teisėjas mėgino tai stabdyti, bausyti, bet švaraus žaidimo atstatyti nesisekė, ir mūsų publika pasiuto. Ir tada iš žinrovų triūnų pasigirdo kantrybės nebetekusio Petro Olekos šauksmas, šūkiai tokie galingi balsu, kokio jis turbūt niekad iš savo gerklės nebuvo išleides, net kai geriausia nuotaika "Faus-to" operoje dainuodavo Mefistofelį. "Vien tik auksas valdomus"...

- Apašai! Apašai! ... Vyrų, nepasidukit! Duokit jiems į kailį!!!

Mefistofelis, be abejo, tuo savo nebesuvaldomų emocijų plyšimu norėjo "moraliai" palai-kyti Kauno rinktinę ir pakelti žaidikų kovos dvasią. Bet ar taip kovos šūkį suprato sujau-dinta ir įniršusi žinrovų minia? Kai kuriems tai buvo žibalo lašas į ugnį ir tik lauktas paskatinimas "duoti apašam į kailį". Ir bematant prie žaidimo aikštės ribų būreliais ėmė veržtis įnirę šančikšiai, palaikomi tūlių studentų "akademikų", visi ryžtingai užsimoję Paryžiaus apašų skerdynėm. Jūs galite suprasti, kokiais pavojais graso minios įniršimas sporto rungtynėse, kai dalykas eina apie aukščiausią savo miestą ar visos tautos garbę!

Laimė, tvarkos tarnyba ir sumanūs policininkai šiaip taip apmalšino ir atstūmė riaušiniukus. Rungtynės netrukus pavyko užbaigti be kraujo praliejimo ir lavonų, su putojančiu entuziazmu ir vieno įvarčio pergale "mūsų naudai". O labai, labai mažai betruko, kad meistras tokio švelnaus meno, kaip dainavimas, pirmasis pasižymėjęs bosas mūsų operoje, vienas iš mano mokytojų konservatorijoje ir toks išimtinai kraštutinis Šekspyro garbintojas, būtų sukėlęs futbolo aikštėje tikrai Šekspyriškas skerdynes.

Ir tik dabar iš S. Garbačiausko atsiminimų "Sporto" žurnale man pirmą kartą visiškai paaiškėjo, kodėl Petras Oleka buvo toks sporto entuziastas ir taip karštai pergyvendavo futbolo rungtynes. Garbačiauskas pasakoja, kad 1918 metais iš Rusijos grįžęs Kauną, jis čia nesurado jokio aktyvaus lietuvių sportininko ir futbolą beveik niekam nebuvo žinomas, išskyrus tik vie-

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA ATIDARYTA VASARAJIMUI IR PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis: MARIJA JANSONAS — Vila AUDRONĖ,
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655
arba telef. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

IŠ VISO PASAULIO

JUSTAS PALECKIS Maskvoj "gavo naują pakėlimą": rugpjūčio 2 d. tapo pasodintas į vadinamosios Tautybių Tarybos pirmininko kėdę. Prisitaikydamas, nors ir nepagrįstai, demokratinių parlamentų terminologiją, Paleckis dėsis esąs Sovietų Sąjungos "Senato pirmininkas". Maskvoj šii vieta yra daugiau garbės vieta, ir ją užėmęs pareigūnas igyja tik daugiau garbės, bet ne valdinės galios.

(ELTA)

● KAD KOMUNISTAI aktyviai prisidėjo prie šią vasarą sukelty riaušių Clevelande, paliudijo du jauni policijos tarnautojai. Vienas jų negras, kitas baltasis -- italų kilmės. Jie ilgėsi laiką buvo infiltruoti į negrų organizacijas, kur buvo užmegzti ryšiai ir su komunistų partija bei jai artimomis organizacijomis. Abu gavo tokį pasitikėjimą, kad buvo priimti į kompartiją nariais.

Riaušių kėlime komunistų įtaka plečiama per kitas organizacijas, kaip Du Bois klubus ir pan.

Abiejų policijos pareigūnų liudijimai ir privertė Clevelando specialią prisiėmusių komisiją nutarti, kad komunistų ir ekstremistinių negrų organizacijų įtaka riaušėse buvo neabejotina.

Visa tai sugriovė tuos mitus, kuriais buvo skelbiama, kad riaušės kyla vien dėl socialinių priežasčių.

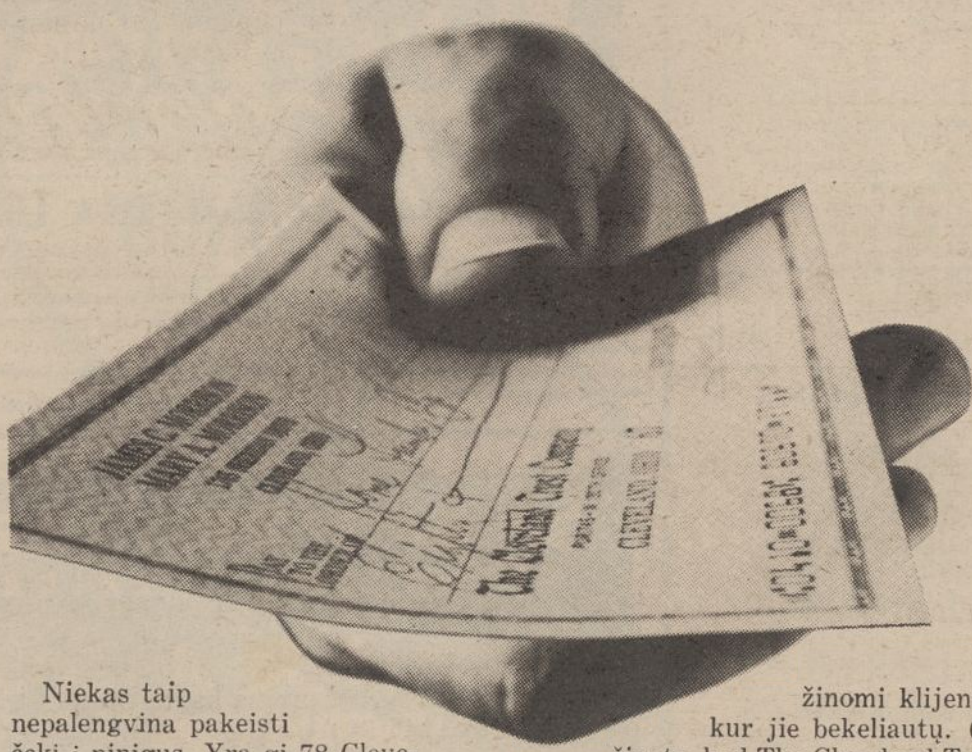
● BALTIJOS VALSTYBIŲ klausimo JTO iškilimo reikalu rezoliucijos Senate Autorius senatorius T.J. Dodd kreipėsi į Valstybės Departamentą, norėdamas sužinoti tos įstaigos pažiūras tuo reikalu. Senatoriui atsakydamas atsakyme Valstybės Departamentas pareiškė, kad yra remiami JAV ir JTO paskelbti tautų laisvo apsisprendimo principai. Liežiant gi pačias rezoliucijas, laiške pabrėžiama, kad "Valstybės Departamentas nieko neturi prieš rezoliucijų turinį ir bendrą jų tikslą", bet čia pat priduria, jog "rezoliucijos įteikimas neduotų jokios praktiškos naudos tam, ką JAV vyriausybė jau daro Baltijos Valstybių labui ir departamento manymu rezoliucijų priėmimas nereikalingas".

Ta proga senatorius Dodd pareiškė, jog jam toji Valst. D-to pažiūra yra sunkiai suprantama ir kad jis dėsią visas pastangas rezoliucijai Senate praves-ti.

SKAITYK IR PLATINK
DIRVĄ

Čekiai gaminami
vienam reikalui.
Kad būtų inkasuoti.

Klausk mus
apie daugiausiai
inkasuojamus čekius mieste.

Niekas taip nepalengvina pakeisti čekių pinigų. Yra gi 78 Cleveland Trust bankai įvairiose apylinkėse, laukia iškeisti čekius. Viena vis rasite arti jūsų. Tik įrodykite savo tapatybę, ir kiekviename skyriuje bus iškeistas asmeninis Cleveland Trust čekis iki \$50 be jokių klausimų, telefonų ar atidėliojimų. Geriausiai žinomas bankas, geriausiai žinomi čekiai, ir geriausiai

žinomi klientai, kur jie bekeliautų. (Ar žinote, kad The Cleveland Trust Company yra ne tik didžiausias bankas valstijoje, bet kartu ir 18-as iš eilės iš 14.000 bankų Amerikoje?).

Kodėl neatidaryti patogią Cleveland Trust einamą sąskaitą su sekancios algos čekiu? Smagu jausti tokį didelį banką, kaip Trust Company, užnugary.

Cleveland Trust

DIDŽIAUSIAS OHIO BANKAS

Federalinės Depozitų Draudimo Bendrovės narys

MALE HELP

MALE BURROUGHS CORPORATION TIREMAN PLANT

NEEDS
EXPERIENCED
PRODUCTION MACHINE
OPERATORS
HAND SCREW MACHINE
PRODUCTION GRINDING
MILLING MACHINE
and other miscellaneous bench & machine.

APPLY IN PERSON
EMPLOYMENT OFFICE
14300 TIREMAN
DETROIT, MICH.

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

DESIGN ENGINEER

Expanding Magnetic Equipment Division of National Corporation seeks an Electrical Engineering graduate with some experience in electromechanical design for position in production Engineering Department. Responsibilities will include product design requiring electrical, magnetic and mechanical stress calculations and preparation of specifications and labor estimates for equipment not previously manufactured.

Salary commensurate with background and experience. Excellent fringe benefit program. If you are seeking an opportunity for growth and development, please submit complete resume including salary requirements to:

MANAGER INDUSTRIAL RELATIONS
INDIANA GENERAL CORPORATION
Magnetic Equipment Division
6001 S. General Ave. Cudahy, Wis. 53110
AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(88-89)

collect: Personnel Director

MODINE WITH UPWARD MOVE

Mr. Engineer, you're needed in our efforts to supply our constant rate of increase in sales.

MANUFACTURING ENGINEERS

REQUIRE ME OR IE DEGREE AND EXPERIENCE IN TIMESTUDY, PLANT LAYOUT, TOOLING, MAINTENANCE AND PROCESS ENGINEERING, IN SHEET METAL MANUFACTURING.

PRODUCT ENGINEERS
REQUIRE ME OR EXPERIENCE EQUIVALENT AND EXPERIENCE IN PRODUCT ENGINEERING WITH SHEET METAL PRODUCTS.

PROCESS ENGINEERS
REQUIRE ME OR EXPERIENCE EQUIVALENT AND EXPERIENCE PROCESS ENGINEERING WITH SHEET METAL PRODUCTS.

DESIGN ENGINEERS
EXPERIENCE IN DESIGN ENGINEERING FOR SHEET METAL REFRIGERATION, AIR CONDITIONING OR GAS HEATING EQUIPMENT REQUIRED.

SEND RESUME WITH SALARY REQUIREMENTS OR CALL IN PERSON.

MR. CHARLES W. CARD
Manager-Employment

MODINE MANUFACTURING COMPANY

1500 DEKOVEN AVENUE
RACINE, WISCONSIN 53401
An Equal Opportunity Employer (87-89)

SHEAR OPERATOR

Steel fabrication of machine bases. Jigs & fixtures.

Custom Fabricators
Inc.
15720 Dale
Detroit, Mich. 48223
(87-93)

ARE YOU AN EXPERIENCED DIE MAKER OR DIE REPAIRMEN

Familiar with stainless steel stamping and moulding dies.

LOOKING FOR
COMPETITIVE RATES
ALL FRINGE BENEFITS
PROFIT SHARING
SMALL SHOP ATMOSPHERE
SUBURBAN LOCATION
APPLY IN PERSON
KEYSTONE METAL
MOULDING CO.
16410 STEPHENS DRIVE
EAST DETROIT, MICH.
(87-89)

Rolling Machine Operator Rolling Machine Set Up Man

Keystone Metal Moulding

16410 Stephens Drive
East Detroit, Mich.
(84-91)

MACHINIST Bullard Hand Milling Hand

Machine Assembler
Medium to heavy work; must be able to read prints; set-up own jobs. All benefits, steady, overtime, modern plant.

APPLY DAILY 8 A.M.
TO 4:30 P.M. SAT. 8 TO
11:30 A.M.

H. J. RUESCH MACHINE CO.

35 Fodern Rd.
Springfield, N. J.
(87-89)

ARE YOU AN EXPERIENCED DIE MAKER OR DIE REPAIRMEN

Familiar with stainless steel stamping and moulding dies.

LOOKING FOR
COMPETITIVE RATES
ALL FRINGE BENEFITS
PROFIT SHARING
SMALL SHOP ATMOSPHERE
SUBURBAN LOCATION
APPLY IN PERSON
KEYSTONE METAL
MOULDING CO.
16410 STEPHENS DRIVE
EAST DETROIT, MICH.
(87-89)

DIE DESIGNER WANTED

To process aluminum and stainless steel decorative moulding and stamping.

RECEIVE

COMPETITIVE RATES
ALL FRINGE BENEFITS
SMALL SHOP ATMOSPHERE
SUBURBAN LOCATION
APPLY IN PERSON
KEYSTONE METAL
MOULDING CO.
16410 STEPHENS DRIVE
EAST DETROIT, MICH.
(87-89)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
MACHINE OPERATOR
FOR PRECISION
E. D. M. WORK
ELOX EQUIPMENT
10841 Capital Oak Park, Mich.
313 — 548-2228 (87-96)

JOURNEYMEN
DIE SINKERS
AND
TRIMMER MEN
ALSO
STEEL PASSERS
Steady year round work. Top wages. Excellent benefits. Write, call or come to Cheboygan. Work in god's country.
MICHIGAN AUTO PARTS
618 Webb Ave. Industrial Park
Cheboygan, Mich.
616 — 627-5609 (87-93)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
PLANER OPERATORS
AND
TURRET LATHE
OPERATORS
WICKES MACHINE Tool, a long established and leading manufacturer of machine tools offers excellent openings for qualified men. Permanent employment and generous fringe benefit program. If interested in stable employment write apply or stating experience and qualifications or apply in person. All replies will be kept confidential. Apply to:
PERSONNEL DEPARTMENT
THE WICKES CORPORATION
515 N. WASHINGTON
SAGINAW, MICHIGAN 48607
An Equal Opportunity Employer (87-96)

DIE DESIGNER WANTED

To process aluminum and stainless steel decorative moulding and stamping.

RECEIVE

COMPETITIVE RATES
ALL FRINGE BENEFITS
SMALL SHOP ATMOSPHERE
SUBURBAN LOCATION
APPLY IN PERSON
KEYSTONE METAL
MOULDING CO.
16410 STEPHENS DRIVE
EAST DETROIT, MICH.
(87-89)

SHEET METAL MEN

Layout men, combination bench hands, hammerformers, trainees. Experience in automotive prototype work. All medical, life insurance, pension and cost of living paid.

AUTO METAL CRAFT MFG. CO.

10240 CAPITAL AVE.
OAK PARK, MICH.
(87-90)

JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MACHINE TOOL
OPERATORS
Excellent opportunity for qualified men who have experience in:
1. TURRET LATHE
2. BROACH LATHE
3. BULLARD OPERATOR
4. HEAT TREAT
APPLY IN PERSON
NATIONAL BROACH &
MACHINE CO.
5600 ST. JEAN
DETROIT 13, MICH.
(87-89)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
TURRET LATHE OPERATORS
GRINDERS O.D. I.D. OPERATORS
DAY WORK
Steady work. You receive A-1 working conditions, excellent hourly rate, cost of living, 9 paid holidays, paid vacations, company paid insurance, overtime hours & pension plan.
C. M. SMILLIE CO.
1100 Woodward Heights
Ferndale, Mich.
JO 4-6060 (82-88)

WANTED JOURNEYMEN Mill Hands Surface Grinders External Grinders Jig Grinder Electrician

Experienced journeymen on Gauge work. Steady work. Top wages, fringe benefits. Days.

Freeland Gauge Co.

13300 FOLEY
DETROIT, MICH.
(83-90)

MEDICAL TECHNOLOGIST A.S.C.P. Registered

320 bed hospital in a university city. New laboratory facilities. Tuition reimbursement plan. Excellent benefits. Highly competitive starting salary. Visit us at our expense. Write or phone collect: Personnel Director
ST. LAWRENCE
HOSPITAL
Lansing, Michigan
(87-90)

NĖRA MOKSLINIO GINČO DVASIOS

-- Prieš keletą metų (Vilniaus) universitete didžiausias stojančių konkursas buvo į medicinos ir lituanistikos specialybes, -- rašė dr. J. Jurginis (istorikas, buvęs politinis emigrantas Lietuvos nepriklausomybės laikais) Literatūros ir Meno 26 nr.: -- Į vieną vietą pretendavo net po 6-7 kandidatų, tuo tarpu į kaikurias kitas specialybes nebuvo net pareiškimų skaičiaus minimumo. Be to, lituanistai daug metų buvo geriausi istorijos-filologijos fakulteto studentai. Dabar ir profesijos pasirinkimo, ir mokymosi požiūriais lituanistai neišsiskiria iš to paties fakulteto kitų specialybių studentų. Pirmąją gamtos ir taikomųjų mokslų specialybių studentai.

Tą pastebėjęs, dr. Jurginis neturi aiškaus atsakymo, kodėl įvyko toks pasikeitimas, tačiau mano, kad kažkur ne viskas tvarkoj. Tik, prileidamas visokias galimas priežastis, dr. Jurginis neužsiminė vieno sutapimo: prieš septynetą metų buvę lituanistikos katedros dėstytojai, partijos parėdymu, buvo išvaikyti iš universiteto... Tačiau ta proga dr. Jurginis padarė visą eilę pareiškimų, kurie ne tiek nuostabūs savo turiniu, kiek pačių pasirodymu viešumoje ten, kur viešpatauja partija, monopolistiškai pasisavinti visą tiesos žinojimą vien sau. Jis rašo:

-- Kūrybinėje inteligentijoje turi viešpatauti mokslinio ginčo dvasia, kuri skatina vertinti skirtingas nuomones, diskutuoti, mokėti surasti ir įrodyti klaidas kokiame nors įrodymų grandinėje, reikalauja mokėti patvirtinti, kritikuoti ir žingsnis po žingsnio veda priemonių lenktyniavimu.

-- Kad įsiviešpatuotų mokslinio ginčo dvasia, reikia griežtai laikytis mokslinių kautybių tvarkos... Būtiniausias šios tvarkos taisyklės yra tokios: tiesa yra autonominė besiginčijančių atžvilgiu, ji turi būti daugiau branginama už savimeilę; draudžiami argumentai dėl asmens net klaidinga nuomonė turi būti išklausoma be pajuokos ir rėkavimo; nereikia slėgti kitų savo autoritetu; nelaikyti nuodė-

me ir akademiko teigimų patikrinimo... Aukštosios mokyklos turės būti ne tik kadrų kalvėmis, bet ir aistringų mokslo batalijų laukais...

-- Nežinoti arba klysti yra žmogiška. Kartais stebina pažiūra į autorius, kaip žmogų, su kuriuo kalbama ne kaip su sau lygiu, o kaip su klupdomu atgailautoju, kuriam diktuoti galima ne kiek nesivaržant, Gerbtinas kiekvienas administracijos pareigūnas, tačiau koks aukštas ir garbingas jis bebūtų, jis negali dėtis pranašu, kuriam iš aukščiau atvertos vienos gyvenimo ir mokslo tiesos, Mokslinio ginčo garbės kodekse yra tokia taisyklė: kuo aukščiau stovi tas, kuris kri-

tikuoja, tuo labiau santūrus jis turi būti, nes klysdamas didelis autoritetas gali daug daugiau žalos padaryti, negu mažas, Niekas iš mūsų neturi minčių tyrumo monopolio. Ginant kelią, galima neigti kryptį kurią pasirenka kitas. Galima kritikuoti intelekto premisas, nes jos nėra neiginčytinos. Tačiau negalima negerbti žmogaus, jeigu jis veržiasi į tą patį kelią.

Žinoma, tik Vilniaus universiteto ir Mokslų akademijos aplinkoje besisukantieji gali numanyti, koki faktai sukėlė toki liberalistišką pamokslą ir kam juo duriama į akį.

(ELTA)

CENZURUOJA LAIŠKUS

Ties Pabrade, prie Žeimenos upės, liepos pradžioje buvo beveik iš visos Lietuvos surinkta moksleivių komjaunuolių stovykla. Tarybinio Mokytojo bendradarbė apsidžiaugė, kad moksleivuose labai populiarus "internacionalinis auklėjimas", kuris, tarp ko kita, reiškiasi korespondavimu su kitais kraštais. Bet uoliai "internacionalistai" ne visai patiko, kai paaiškėjo, kad vienos mokyklos mokiniai susirašinėja su Anglijos moksleiviais angliškai, Mat, tie susirašinėtojai "nieko įdomaus" nepatyrę iš to susirašinėjimo ir patys nieko gera neparašę. Esą, "užsienio šalyse šiuo metu netgi neslepia, kad jos siekia iškraipyti tarybinio jaunimo pažinimą, siekia padaryti viską, kad jaunimas nebūtų idejinių pagrindų".

Todėl komjaunuolių idejiskumo saugotoja pataria daugiau dėmesio kreipti į susirašinėjamą su "didžiosios tėvynės respublikomis", dėl susirašinėjimo su kitais kraštais tai mano, kad "komjaunimo komitetui reikėtų labiau susidomėti, kaip ir kaip rašo mokiniai laiškuose, geriau kontroliuoti individualų susirašinėjimą". Iš užsienyčių gaunami laišškai aiškiai kontroliuojami ne tik nematomų cenzorių, bet ir mokyklų bei komjaunimo vadovų. Tą aiškiai liudija ta pati Tarybinio Mokytojo bendradarbė: "Būna labai nemalonu, kai mokyklos vadovybė ar komjaunimo komitetas gauna sugrąžintus mokinių laiškus su daugybe rašybos klaidų ar naiviais melais prisipažinimais..."

(ELTA)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

**MUTUAL
Federal
SAVINGS & LOAN**
ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanietz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MOSŲ ĮSTAIGOS

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

* IŠKILIŲJŲ naujų piliečių pagerbimas, ruošiamas The Nationalities Services Center, šiemet įvyks rugsėjo 17 d. Statler Hilton viešbučio salėje.

Šios tradicinės iškilmės ir balius sutampa su JAV konstitucijos priėmimo 179 metų sukaktim, kartu pabrėžiant senųjų ir naujųjų JAV piliečių ištikimybę tai konstitucijai ir savitarpį solidarumą.

Jau kelinti metai iš eilės yra parenkami du iškiliausieji piliečiai iš naujai JAV pilietybę priėmusių tarpo. Du kartu buvo pagerbta lietuvių visuomenė, i iškiliųjų piliečių tarpą išrenkant dvi lietuvaiteis -- O. Jokūbaitienę ir Ingr. Stasaitę-Bublienę.

Iškilmių ir balius proga savo tautinės kultūros laimėjimais pasireiškia iv. tautinės grupės. Lietuvių grupė, kiek teko girdėti, be kita ko,

County Auditor Ralph Perk Lietuvių klubo gegužinė. Iš kairės: Lietuvių klubo vedėjas Z. Dučmanas, kandidatas į Ohio seimelio atstovus adv. George Vainovich, šv. Jurgio parapijos vargonininko pareigas einas Romas Vasiliauskas, kuriam yra tik 13 metų amžiaus, County Auditor Ralph Perk ir Lietuvių salės ir klubo bendrovės pirmininkas P. Malskis.

pasirodys savo tautinių šokių programa, kurią žada išpildyti Vysk. Valančiaus mokyklos taut. šokių grupė, vadov. Liudo Sagio.

Organizacijoms yra siuntinėti blankai kandidatams i iškiliuosius pi-

liečius pristatyti. Užpildytus blankus reikia pasiųsti į Nationalities Services Center, 1001 Huron Rd., Cleveland, Ohio 44115.

• V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujindami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours

8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

DIRVOS VAKARAS RUGSĖJO 24

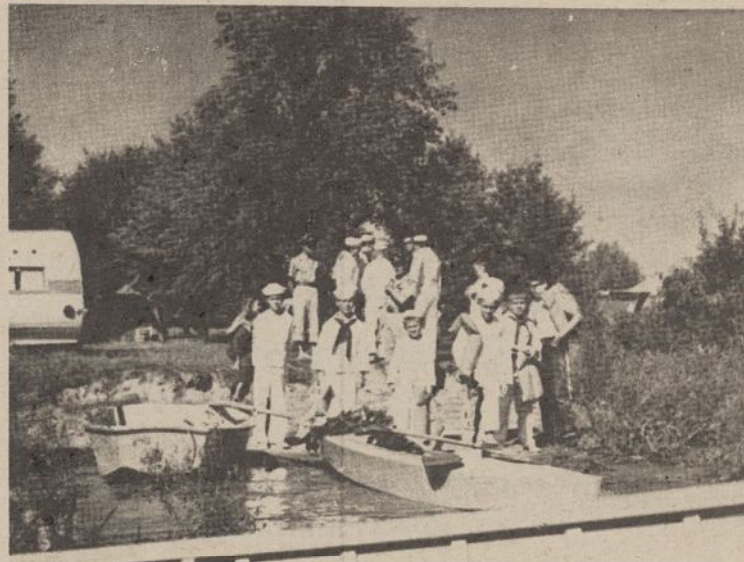
CLEVELANDO JŪRŲ SKAUTAI STOVYKLAVO

Kaip ir kiekvienais metais Clevelando jūrų skautai prie Pymatuning ežero turėjo stovyklą nuo š.m. liepos 23 dienos iki liepos 30 dienos. Stovykla buvo pavadinta "Nidos uosto" vardu. Stovyklavo 12 jūrų skautų ir trys vadovai. Stovyklos viršininkas j. ps. A. Andrašinas, instruktoriai Pr. Petraitis ir Vl. Petukauskas. Dažnai stovyklą lankė G. Sniečkus ir vieną dieną stovyklavo D. Kižys.

Stovykloje turėjome 17 pėdų jolę, 13,5 pėdų irklinę - motorinę valtį ir mūsų darbštus Pr. Petraičio dėka laivynas padėjo viena dingę ir baidarę. Geram orui esant jaunimas buvo pilnai užimtas, nes pastatų netrūko. Stovykla buvo be priekaištų įrengta ir vedama.

Jūrų skautai A. Bružas, B. Kazėnas, G. Petukauskas ir S. Stempužis išlaikė i II-jį bebrų patyrimo laipsnį, V. Kijauskas, V. Palnas ir R. Petkus išlaikė i III-jį patyrimo laipsnį ir stovyklos uždarymo metu davė jūrų jautiųjų išdžį.

Stovyklos paskutinį šeštadienį buvo iškilmų diena: po vėliavos pakėlimo visi uniformuoti mūsų ir Pittsburgho amerikiečių jūrų skautai išplaukė i ežerą pagerbti žuvusius jūrų skautus. Po trumpų ceremonijų buvo nuleistas vainikas. Įsakymus perskaitė, paskutinį kartą buvo nuleistos vėliavos. Stovyklautojų vardu stovyklos adjutan-

Clevelando jūrų skautai pasiruošę plaukimui.

tas Šarūnas Stempužis įteikė viršininkui kuklų dovanėlę. Vietininkas Vl. Petukauskas visiems tarė ačiū už ištvermę ir įdėtą darbą Lietuvos Jūrų Skautų tariai. Ypatinga padėka buvo išeikšta A. Kazėnienei ir E. Stempužienei, kurios jau kelinti metai gerai ir skaniai maitina stovyklautojus.

Už lauktuves stovyklautojams širdingas ačiū: p. Andrašinienei, p. Gaizčiūiams, p. Kijauskams, p. Petraitienei, p. Petukauskienei.

Vyteniui Čiurlioniui už priekabą stovyklos inventoriaus pervežimui tariame jūreivišką ačiū.

Stovyklą aplankė amerikiečių skautų iš Youngstown vadovų kursų dalyvės su vadovėmis ir dalyvavo vėliavų nuleidimo iškilmėse. Joms ceremonias paliko gilaus įspūdžio.

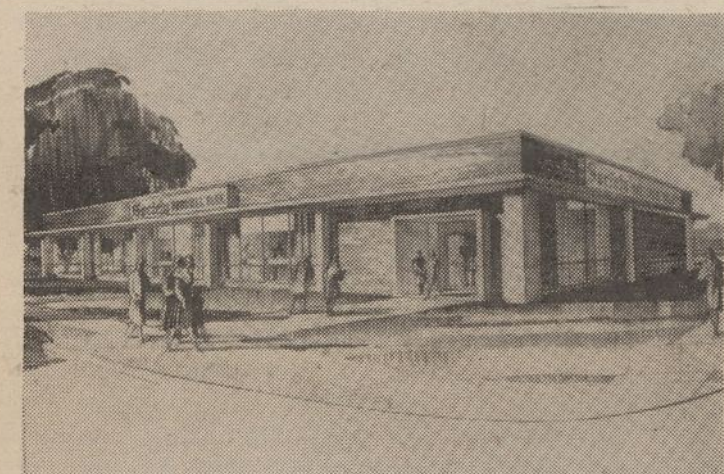
Tikimės, kad stovykla davė jūrų skautams reikiamų žinių tolimesniam jūriniam skautavimui.

Pagerbimas žuvusių jūrų skautų.

Vysk. Brazys įteikia dovaną Daliai Kavalitnaitėi, Dainavos stovykloje pasižymėjusiai varžybose. J. Carlos nuotrauka

Neužilgo bus pradėta Society National Bank Solono skyriaus statyba Solon Square Shopping Cener, Solon, Ohio.

Tai Society's 21-as skyrius, 6,900 kv. pėdų apimtį.

Skyriaus pastatas statomas žinomų architektų ir statybininkų, atsižvelgiant i Society statybų stiliaus tradicijas ir klientų patogumą.

Skyriaus statyba reiškia didelį pasitikėjimą Solono miesto plėtra ir gerbuvui.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND
HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue
EN 1-1763
936 East 185th St.
KE 1-7770

PRITYRUSIOS SIUVĖJOS RANKOMIS

PASTOVI DIENINĖ PAMAINA

Aukščiausias akordinis atlyginimas
Ateikite i samdos skyrių.

JOSEPH & FEISS CO.
2149 WEST 53rd STREET
(prie Lorain Ave.)
TEL. 961-6000

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje paeidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITĖS i mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago i Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

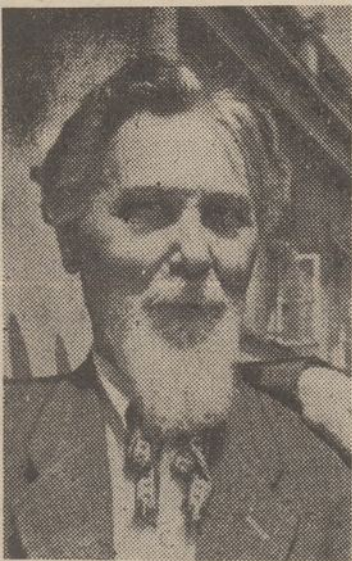
• JŪSŲ ZIP CODE NUMERIS, pakeistas iš gyvenamosios vietovės zonos numerio, mums labai svarbus! Tai pašto įstaigos reikalavimas, reikalingas įvykdyti nustatytu laiku.

Kiekviena proga, ar mokant prenumeratą, ar pranešant apie adresą pakeitimą, užsakant knygą ar plokštelę — žymėkite prie savo adreso ir ZIP Code numerį.

Paštas ruošiasi pereiti į naują siuntų paskirstymo sistemą. Be to numerio siunčiama spauda susilauks keblumų.

PATARNAUKITE SAVO SPAUDAI NEIGNORUOJANT ŠIO PRASŲMO!

MIRĖ DAILININKAS
A. ŽMUIDZINAVIČIUS

Kaune po sunkios ligos rugpjūčio 9 d. mirė dailininkas Antanas Žmuidzinavičius, sulaukęs 90 metų amžiaus. Jis buvo gimęs 1876 m. Seirijuose. Baigęs Veiverių mokytojų seminariją, dailės mokėsi Varšuvoje ir Paryžiuje. 1922 m. lankėsi Amerikoje ir čia turėjo tris parodas.

Dail. A. Žmuidzinavičius nuo 1926 iki 1940 metų dėstė Kauno meno mokykloje, o vėliau profesoriavo Kauno Taikomosios Dekoratyvinės Dailės

Vizgirdos darbų paroda Vilniuje

Liepos 31 d. Vilniaus laikraščiai pranešė, kad Dailės muziejuje atidaryta vyresniosios kartos lietuvių tapytojo Viktoro Vizgirdos paroda. Pranešimuose nurodyta, kad dailininkas "šiuo metu gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse". Trijose muziejaus salėse esą rodoma daugiau kaip 90 portretų, peizažų ir natūrmortų, saugojamų Vilniaus Dailės ir Kauno M.K. Čiurlionio vardo muziejų fonduose. Parodoje taip pat esą V. Vizgirdos darbų, gautų iš privačių kolektojų.

Vilniečiams tas pranešimas buvo staigmena, nes tai pirmas atsitikimas per 20 su viršum metų, kad rengiama nuokupacijos į užsienius pasitraukusio ir dabar Amerikoje gyvenančio dailininko darbų paroda. Pirmas dažnam parūpęs išsiaiškinti klausimas buvo, ar tie iš privačių kolekcijų gautieji darbai irgi tik Lietuvoje išlikę prieškariniai dailininko darbai, ar gal yra ir naujų. Antras klausimas -- ar recenzentai apie V. Vizgirdą kalbės tik kaip apie "vėlionį" dailininką, kūręs tik prieš ketvirtį šimtmečio, ar užsimins, kad jis tebėra ir dar turėtų kuo parodą papildyti? Ir pagaliau, ar paroda rengiama susižinojus su dailininku, ar "nuožūriškai"? Tie ne meninio pobūdžio klausimai, be abejo, didins vilniečių dėmesį parodai. (ELTA)

lės Institute.

Prie komunistinio režimo jam buvo suteiktas liaudies dailininko vardas, apdovanotas ordinu ir buvo išrinktas deputatu į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą. Paskutiniu laiku Kaune buvo atidarytas jo vardu muziejus, kuriame buvo surinkta didžiulė jo kūrinių.

Dailininkas palaidotas valstybės lėšomis rugpjūčio 11 d.

Veikliam Ramovėnui

prof. ALFONSUI JURSKIUI,

Philadelphijos skyriaus Pirmininkui mirus, jo žmonai, poniai ONAI JURSKIENEI ir atžalynui skausmo valandoje gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Veteranų Sąjungos
R A M O V Ė
Centro Valdyba

Brangiam Kolegai, visada Mielam

prof. ALFONSUI JURSKIUI

mirus, jo žmonai ONAI JURSKIENEI, sūnams LIUTAVARUI ir JUOZUI, dukrai MARIJAI-SNIEGUOLEI jų sunkioje valandoje gilią užuojautą reiškia ir gedulingai skausmu dalinasi

Domicelė ir Stasys Dirmantai

Brangiam tėveliui

JONUI GARBŪZUI

Lietuvoje mirus, giliame liūdesyje likusiai dukrai EMILIJAI ir jos vyrui JUOZUI JURKEVIČIUI nuoširdžią užuojautą reiškia

Kanados Lietuvių Tautinės S-gos
Toronto Skyrius

PADĖKA

Su pasisekimu praėjo ALTS-gos Chicagos valdybos š.m. liepos mėn. 23 d. V.E. Jonyno vasarvietėje rengtas Vasaros Balias. Už baliaus pasisekimą skyriaus valdyba reiškia nuoširdžią padėką:

ALTS-gos Garbės Nariui J. Bachunui su ponija, Centro valdybos pirmininkui J. Jurkunui su svečiais, centro valdybos nariams, pirmiesiems ALTS-gos idėjų ugdytojams ir rėmėjams J.J. A. Kazanauskams su svečiais, dr. A. Rudokui su ponija ir visiems svečiams, kurie taip gausiai atsilankė į balių.

Programos atlikėjams, jaunosios kartos atstovams Korp! Neo-Lithuania nariams D. Šukeitytei ir Alg. Modestavičiui.

Skyriaus ponioms, kurios daug talkininkavo rengiant balių: B. Paplėnienei, S. Juškei, F. Braunienei, G. Modestavičienei, E. Strikienei, Balcerytei ir Matutytei, ir už pavyzdinę bufeto tvarkymą J. Žemaičiui ir E. Balceriui.

O. Daškevičienė
Kasininkė

S. Šiaučius
Valdybos pirmininkas

* DR. INŽ. ALGIRDAS NASVYTIS, Thomson Prods., Inc. įmonės inžinierius šaliakitių išradimų, yra išradęs t. v. "Heart of the system for roller gear speed reducer", kas bus panaudota didžiuliuose transporto lėktuvuose įtraukiant ir nuleidžiant milžiniškus ratus.

Lėktuvai pasirodys rinkoje 1968 ir 1969 metais.

Pagal The Plain Dealer (rugg. 12 d.) tas inž. A. Nasvyčio išradimas davė jo įmonei 6 mil. dol. užsakymų tiems lėktuvams "raumenims" gaminti.

Dr. inž. A. Nasvytis jau yra sudaręs sutartis su bendrovėmis savokitiems išradimams panaudoti ir pritaikyti gamybai.

* ST. LUKOŠEVIČIUS, Dirvos ir Vilties d-jos atstovas Elizabeth'e, N. J. prisuntė dviejų naujų Vilties d-jos narių pavardes ir įnašus (po 10 dol.) tai ALT S-gos Eliza-

beth'o sk. nario Petro Vaitekūno ir John Reedy.

Tenka pažymėti, kad ALT S-gos Elizabeth'o sk. valdybos narys ir Dirvos atstovas St. Lukoševičius, daug pasidarbavęs Dirvos 50 m. sukakties proga, nenustojo veikęs ir toliau. Naujos prenumeratos, Vilties d-jos nariai ir kt. plaukia iš to veiklaus talkininko padangės, kartu gražiu pavyzdžiu šviečiant ir kitiems ALT S-gos skyriams.

* MICHAEL A. FEIGAN, kongresmanas iš Ohio, savo laišku JAV paštų valdytojai L.F. O' Brien siūlo išleisti specialius ženklus Vengrijos 1956 m. sukilimui paminėti.

Kongresmanas savo laiške pabrėžia, kad to meto įvykiai yra herojiškumo ir neišdildomų iš istorijos įvykių apraška žmonijos kovoje už laisvę.

Tokie pašto ženklai dar kartą paliudytų ame-

Mirus Korp! Neo-Lithuania Filisteri
EMILIJAI VAIŠNIENEI,

reiškiamo širdingą užuojautą filisteriams — velionės vyrui ANTANUI VAIŠNIUI, sūnui ARVYDUI, broliui KAZIUI KRULIKUI su šeima ir visiems velionės giminėms. Jūsų visų sunkioj valandoje — išsiskyrimo liūdesy esam ir mes,

Korp! Neo-Lithuania
Filisterių Sąjunga
New Yorke

A + A

EMILIJAI VAIŠNIENEI

mirus, reiškiamo širdingą užuojautą velionės vyrui ANTANUI VAIŠNIUI, sūnui ARVYDUI ir broliui KAZIUI KRULIKUI su šeimomis

B. ir B. Oniūnai
ir
G. ir A. Diržiai

New York.

Solistė Prudencija Bičkienė ir kompozitorius Julius Gaidelis aptaria "Tikinčiųjų maldą", jo paties sukurta, kuri bus išpildyta pirmą kartą Šiluvos Marijos koplyčios Washingtono pašventinimo iškilmėse. Su P. Bičkienė giedos solistai Mastienė, Pavasaris ir Vaznelis. Šventinimo iškilmės įvyks rugsėjo 3 d.

K. Daugėlos nuotrauka

Skaityk ir platink
DIRVĄ

KANADOS LIETUVIAI

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Rugpjūtis jau įpusėjo. Rugsėjis jau čia pat. Tai gi čia pat jau ir tas didingas Kanados lietuvių sąskrydis, kuris įvyks rugsėjo 3-4 dienomis Toronte. Tai bene jau dviliktas sulėkimas, kur žmonės metų metais nesimatę galės susitikti.

Programoje šeštadienį sportas ir susipažinimo balius, kuriam yra paimtos didžiulės Club Kingsway patalpos. O sekmadienį po pamaldų ir pietų pertraukos, 5 val. visi renkasi į Harbord College auditoriją kur įvyks iškilmingas Lietuvių Dienų aktas. Kalbės dr. A. Budreckis. Meninėj dalyje Varpo choras išpildys B. Budriūno kantatą "Tėvis kės Namai".

DETROIT

* DETROITO ŠAULIŲ išvyka pas Kodačius Nidos vasarvietėje įvyks š.m. rugpjūčio 21 d. sekmadienio ryte. Kaip ir visad, V. Tamošiūno vadovybėje šauliai moka savo parengimus taip suruošti, kad dar ilgai pasilieka šviesūs atsiminimai.

Programoje įvairios pramogos: pasivažinėjimas laiveliais, iš sportinių šautuvų šaudymas, žvejojimas, P. Padolskio dovanos laimėjimams ir po to vakšės.

Maloniai kviečiami šauliai ir bičiuliai. Kodačių vasarvietės adresas: 16228 Haviland - Beach Road, Linden R.Nr.1, Michigan.

A. A.

JONUI GARBŪZUI

Lietuvoje mirus, dukteriai, valdybos išdininkei EMILIJAI JURKEVIČIENEI-YURKUS ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
P A R A M A

Mielam draugui

A. A.

VINCUI STEPONAIČIUI

mirus, Poniją ELENA STEPONAITIENE, sūnelį VINČĄ, dukrą RIMĄ su vyru ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Juozas ir Margarita Nausėdai